ଅଧ୍ୟାୟ-II

ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଅଧ୍ୟାୟ -II

ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

2. ଉପକ୍ରମ

2.1 ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀଗୁଡିକ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି। ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୀତିର ବିକାଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗାଇବା ବ୍ୟତୀତ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ(ଜିଡିପି)ରେ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଯୋଗଦାନ କରିଥାଏ। ନିମ୍ନ ସାରଣୀ 2.1ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ଶେଷ ହେବାକୁ ଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାରବାର ଏବଂ ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପିର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.1: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡିକର କାରବାର ଏବଂ ଓଡିଶାର ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣ	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
କାରବାର	8003.66	8325.75	8530.83	9601.63	9641.40
ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ କାରବାରର ଶତକଡା ପରିବର୍ତ୍ତନ	-3.54	4.02	2.46	12.55	0.41
ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି	3,10,810.24	3,32,329.13	3,14,363.78	4,15,981.68	4,86,003.80
ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଜିଏସ୍‌ଡିପିର ଶତକଡା ପରିବର୍ତ୍ତନ	7.77	6.92	-5.41	32.32	16.83
ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି ତୁଳନାରେ କାରବାରର ଶତକଡା	2.58	2.51	2.71	2.31	1.98

(ଉତ୍ସ: ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାରବାର ଏବଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜିଏସ୍‌ଡିପି ସଂଖ୍ୟା ଆଧାରରେ ସଂକଳିତ)

2014-19 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପିର ବାର୍ଷିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି[6] 10.99 ଶତକଡା ଥିବାବେଳେ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକର କାରବାର ସମାନ ଅବଧିରେ 3.05 ଶତକଡା କମ୍ ବାର୍ଷିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅଭିଲିଖିତ କରିଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ଜିଏସ୍‌ଡିପି ତୁଳନାରେ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାରବାର ଶତକଡା 2014-15ରେ 2.58 ଶତକଡାରୁ 2018-19 ରେ 1.98 ଶତକଡାକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି।

2.2 *ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ଗଠନ*

ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାରେ ଓଡିଶା ଭାରତର ପ୍ରଥମ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା। ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 1995 ସଂସ୍କାରର ମୌଳିକ ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା ଯାହା 01 ଅପ୍ରେଲ 1996ରୁ ବଳବତ୍ତର ହୋଇଥିଲା। ଏଥିରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ, ସଞ୍ଚାରଣ, ବିତରଣ ଏବଂ ଯୋଗାଣର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତକରଣ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶିଳ୍ପର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, 01 ଅପ୍ରେଲ 1996 ସୁଦ୍ଧା ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ(ଓଏସ୍‌ଇବି)ର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଓଏସ୍‌ଇବିର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତି ଥିବା ସମସ୍ତ ଋଣ, ମିଳିଥିବା ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

---

6 ବାର୍ଷିକ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧିର ହାର [[{(2018-19ର ମୂଲ୍ୟ /2013-14ର ମୂଲ୍ୟ) ^ (1/5 ବର୍ଷ)}-1]*100] ଯେଉଁଠାରେ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ କାରବାର ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଡିପି ଯଥାକ୍ରମେ 8,297.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 2,88,414.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଓଏସ୍‌ଇବିର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ଗ୍ରୀଡ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଓଡିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ) ଏବଂ ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏଚ୍‌ପିସି) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ସଂଚରଣ ଏବଂ ବିତରଣ ବ୍ୟବସାୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିବା ବେଳେ ଓଏଚ୍‌ପିସି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟବସାୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲା। ଓଏସ୍‌ଇବିର ମୋଟ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ 3,600.10 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ (2,395.90 କୋଟି) ଏବଂ ଓଏଚ୍‌ପିସି (1,204.20 କୋଟି) ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା। ମୋଟ ବଣ୍ଟିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର 326.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଓଏଚ୍‌ପିସିରେ 300 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ଏକମାତ୍ର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ (ଓପିଜିସି) ନଭେମ୍ବର 1984ରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଥିବା ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। 1999ର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଜିଓଓ ଓପିଜିସିରେ ଏହାର 49 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ଏକ ଘରୋଇ ନିବେଶକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିନିବେଶ କରିଥିଲା।

ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ସଂସ୍କାର (ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର ସମ୍ପତ୍ତି, ଦାୟିତ୍ୱ, ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ କର୍ମଚାରୀବର୍ଗ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର) ନିୟମାବଳୀ, 1998 ପ୍ରଣୟନ ହେବାପରେ, 26 ନଭେମ୍ବର 1998ରୁ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ ଚାରୋଟି ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଯଥା- ଓଡିଶା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ପଶ୍ଚିମ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡିଶା ଦକ୍ଷିଣ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ସ୍ଥାପନ କରି ଓଡିଶା ସରକାର ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର କର୍ମଚାରୀବର୍ଗଙ୍କ ସମେତ ବିତରଣ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅପ୍ରେଲ 1999/ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1999ରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର 51 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ବିନିବେଶ ସହିତ ସେଗୁଡିକ ଘରୋଇକରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ(ଓଇଆର୍‌ସି)ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ଖୁଚୁରା ଯୋଗାଣ ଲାଇସେନ୍ସ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି।

ବିଦ୍ୟୁତ ଅଧିନିୟମ, 2003 ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟସ୍ତ କ୍ଷମତା ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡିଶା ସରକାର ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ସଂସ୍କାର (ସଞ୍ଚାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ହସ୍ତାନ୍ତର) ଯୋଜନା, 2005 ବଳରେ ରାଜ୍ୟ ସଞ୍ଚାରଣ ବ୍ୟବସାୟ ଏକ ନୂତନ ଭାବେ ଗଠିତ କମ୍ପାନୀ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଠାରେ 01 ଅପ୍ରେଲ, 2005ରୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ। ଓପିଟିସିଏଲ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟ ସଞ୍ଚାରଣ ୟୁଟିଲିଟି (ଏସ୍‌ଟିୟୁ) ଏବଂ ଷ୍ଟେଟ୍ ଲୋଡ୍ ଡିସପ୍ୟାଚ୍ ସେଣ୍ଟର(ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି)ର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଛି।

ଏହି ଚାରୋଟି କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି[7] ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଜିସି)/ ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମ୍‌ସି)/ ପାୱାର ଗ୍ରୀଡ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍(ପିଜିସିଆଇଏଲ୍)/ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏଚ୍‌ପିସି)/ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଟିସିଏଲ୍)ର ସହାୟକ/ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ସ୍ଥାପନ (ଜାନୁଆରୀ 2007ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018) କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହିପରି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଥିଲା। ଏହି ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ[8] 2018-19 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ବିନିବେଶ, ପୁନଃନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଘରୋଇକରଣ

2.3 2017-18 ବର୍ଷରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିନିବେଶ, ପୁନଃନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଘରୋଇକରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଚିଠି ଲେଖିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ବିନିବେଶ, ପୁନଃନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଘରୋଇକରଣ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ।

7 ଓଡିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଜାନୁଆରୀ 2007), କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଡିସେମ୍ବର 2012), ଓଡିଶା ସବୁଜ ଶକ୍ତି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଅପ୍ରେଲ 2013) ଏବଂ ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଏବଂ ଜେଡ୍‌କଲ ସେଲ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018)।

8 କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଜେଡ୍‌କଲ ସେଲ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ନିବେଶ

2.4 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗରେ ନିବେଶ (ଭାରତ ସରକାର, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥା)ର କାର୍ଯ୍ୟ-ଓ୍ୱାରୀ ସାରାଂଶ ସାରଣୀ 2.2 ରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.2: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରର କାର୍ଯ୍ୟ-ଓ୍ୱାରୀ ନିବେଶ

କାର୍ଯ୍ୟ	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା	ବିନିଯୋଗ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)		
		ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ	ମୋଟ
ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ	5	2661.88	6466.93	9128.81
ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ	2	510.18	634.30	1144.48
ଶକ୍ତି ବିତରଣ	-	-	-	-
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ[9]	2	876.61	4253.37	5129.98
ମୋଟ୍	**9**	**4048.67**	**11354.60**	**15,403.27**

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସୂଚନା ଆଧାରରେ ସଂକଳିତ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ନଅଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗରେ ମୋଟ ନିବେଶ (ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ) 15,403.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ମୋଟ 11,354.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ ମଧ୍ୟରୁ 1,186.54 କୋଟି ଟଙ୍କା (10.45 ପ୍ରତିଶତ) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 10,168.08 କୋଟି ଟଙ୍କା (89.55 ପ୍ରତିଶତ) ନିଆଯାଇଥିଲା।

2014-15ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଚାରୋଟି ହୋଲଡିଂ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ ଆକାରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିବେଶର ବର୍ଷ-ଓ୍ୱାରୀ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଚାର୍ଟ 2.1: ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଚାରୋଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ନିବେଶ

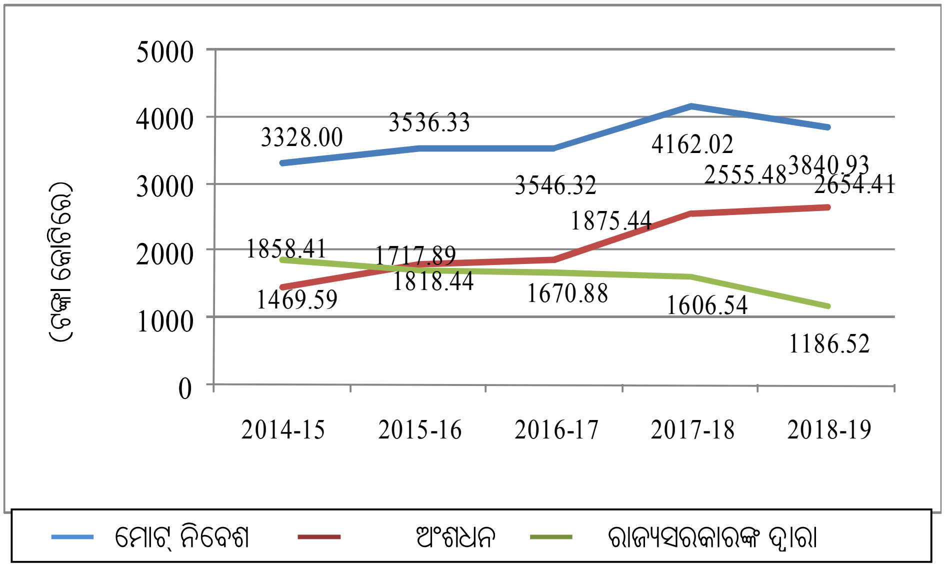

9 ଦୁଇଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଥିବା ଚାରୋଟି ବିତରଣ କମ୍ପାନୀକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ବହୁଳ କ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ଦେଶରେ ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ବଳକା ବିଦ୍ୟୁତର ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ବିନିମୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ନିୟୋଜିତ। ଓଡିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍ କେବଳ ଓଡିଶାର ଝାରସୁଗୁଡାର ବନହରପାଲିର ଇବ୍ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓପିଜିସିର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିସ୍ତାର ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କୋଇଲା ଯୋଗାଣରେ ନିୟୋଜିତ।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକୁ ବଜେଟ ସହାୟତା

2.5 ଓଡିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି। ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ଗତବର୍ଷରେ ବଜେଟରୁ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ଋଣ, ଅନୁଦାନ/ସବ୍‌ସିଡି, ଋଣ ଛାଡ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଋଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.3: ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ନିମିତ୍ତ ବଜେଟ୍ ସହାୟତାର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣୀ[10]	2015-16		2016-17		2017-18		2018-19	
	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ (i)	1	57.00	3	352.35	3	557.69	3	272.42
ପ୍ରଦତ୍ତ ଋଣ (ii)	1	48.75	1	121.66	1	20.00	1	45.48
ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଦାନ/ସବ୍‌ସିଡି (iii)	2	967.00	1	66.90	1	10.00	1	10.00
ମୋଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ (i+ii+iii)	**3#**	**1072.75**	**5**	**540.91**	**4#**	**587.69**	**4#**	**327.90**
ଋଣ ପରିଶୋଧ ଛାଡ	1	30.23	-	-	-	-		
ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଋଣ	-	-	-	-	-	-		
ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ[11]	-	-	1	1100	-	-	1	2350
ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି[12]	2	1,343.53	1	971.18	1	2,836	1	4186

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ସଂକଳିତ)

2015-16 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବଜେଟ୍ ସହାୟତା 327.90 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 1,072.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା। 2018-19 ବର୍ଷରେ ପ୍ରାପ୍ତ 327.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍ ସହାୟତା ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସବ୍‌ସିଡି ବାବଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ 227.42 କୋଟି ଟଙ୍କା, 45.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। 2018-19ରେ ଓଡିଶା ସବୁଜ ଶକ୍ତି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍(10 କୋଟି ଟଙ୍କା)କୁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସହାୟତା ପାଇଁ ସବ୍‌ସିଡି/ ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

ଓଡିଶା ସରକାର ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 293(1) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ନଭେମ୍ବର 2002) ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକୁ ଏହି ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି। ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡିକରୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ନେଇଥାନ୍ତି ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ପ୍ରତିଭୂତି କମିଶନ୍ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ। ସର୍ବାଧିକ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରତିଭୂତି ଉପରେ ଏହି ହାର ହେଉଛି 0.50 ପ୍ରତିଶତ। ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଋଣ ପାଇଁ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଲୋଡିବାରୁ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି 2017-18ରେ 2,836.00 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2018-19ରେ 4,186.00 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଅର୍ଥାତ 47.60 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା। 2018-19 ବର୍ଷରେ, 45.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୂତି କମିଶନ ଦୁଇଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର

---

10 କେବଳ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ।

11 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପିଏସ୍‌ୟୁକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ସରକାରୀ ପ୍ରତିଭୂତି।

12 ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଉପରେ ସରକାରୀ ପ୍ରତିଭୂତିର ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2015-16ରେ ଅଂଶଧନ ଓ ଅନୁଦାନ ଏବଂ 2017-18 ଏବଂ 2018-19ରେ ଅଂଶଧନ ଓ ଋଣ ପାଇଥିଲା।

ପିଏସ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା

2.6 ଆର୍ଥିକ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ଋଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଭୁତ ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେୟର ପରିମାଣ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକର ନଥିପତ୍ର ପରିମାଣ ସହ ମେଳ ହେବା ଉଚିତ୍। ପରିମାଣରେ ତାରତମ୍ୟ ରହିଲେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟର ମିଳାମିଶା କରିବା ଉଚିତ୍। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା, ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ଋଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

ସାରଣୀ 2.4: ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବକେୟା ପରିମାଣ ସହ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗର ନଥିପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପିଏସ୍ୟୁର ନାମ	ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍ୟୁର ରେକର୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ			ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିତ୍ତ ଲେଖା ଅନୁଯାୟୀ			ପାର୍ଥକ୍ୟ		
		ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ବକେୟା ଋଣ	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ପ୍ରତିଭୂତି	ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ବକେୟା ଋଣ	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ପ୍ରତିଭୂତି	ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ବକେୟା ଋଣ	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ପ୍ରତିଭୂତି
1	ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ	576.71	0.00	4186.00	573.44	179.17	4068.87	3.27	-179.17	117.13
2	ଓଏଚ୍‌ପିସିଏଲ	761.65	986.52		462.80	1278.36		298.85	-291.84	0.00
3	ଓପିଜିସିଏଲ୍	806.05	0.00		1130.46			-324.41	0.00	0.00
4	ଓପିଟିସିଏଲ୍	510.00	200.00			182.49		510.00	17.51	0.00
	ମୋଟ୍	**2654.41**	**1186.52**	**4186.00**	**2166.70**	**1640.02**	**4068.87**	**487.71**	**-453.50**	**117.13**

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷର ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିବେଦନ)

ଗତ ଅନେକ ବର୍ଷରୁ ଏହି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଆସିଛି। ପାର୍ଥକ୍ୟର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ ସମୟ ସମୟରେ ପିଏସ୍ୟୁ/ ବିଭାଗକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରର ପିଏସ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ଦାଖଲ

2.7 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ସିଏଜିଙ୍କର ସମୀକ୍ଷା ଅଧିନରେ ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଥିଲା। 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହିସାବ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରୋଟି[13] ପିଏସ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରା 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା। ପାଞ୍ଚଟି ପିଏସ୍ୟୁ ଯଥା, କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ସେମାନଙ୍କର ହିସାବ 01 ଅକ୍ଟୋବର 2019, 11 ଅକ୍ଟୋବର 2019, 16 ଅକ୍ଟୋବର 2019, 31 ଅକ୍ଟୋବର 2019 ଏବଂ 25 ନଭେମ୍ବର 2019ରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକର ହିସାବ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବକେୟା ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.5: ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗର ହିସାବ ଦାଖଲ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସ୍ଥିତି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
1.	ପିଏସ୍ୟୁ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	8	8	8	8	9
2.	ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	7	8	5	12	5
3.	ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହିସାବ ଚୂଡାନ୍ତ କରିଥିବା ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	5	6	3	7	4
4.	ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ଚୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	2	2	2	5	1

[13] ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ତାପଜ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଜ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଜେଡ୍‌କଲ ସେଲ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍।

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
5.	ହିସାବ ବକେୟା ଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	2	2	5	1	5
6.	ବକେୟା ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	2	2	5	1	5
7.	**ବକେୟାର ଅବଧି**	**1 ବର୍ଷ**	**1 ବର୍ଷ**	**1 ବର୍ଷ**	**1 ବର୍ଷ**	**1 ବର୍ଷ**

(ଉତ୍ସ: ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଚୂଡାନ୍ତ ହିସାବର ତଥ୍ୟାବଳୀ)

ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଅବିଳମ୍ବେ ଦାଖଲ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି କମ୍ପାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବକେୟାର ଅବଧି ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଥିଲା।

ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା

2.8 ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଫଳାଫଳଗୁଡିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ଚୂଡାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ-1**ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି।

ନିବେଶରେ ଲାଭ, ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ଲାଭ ଏବଂ ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଲାଭ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ କମ୍ପାନୀର ଲାଭଦାୟକତା ପାରମ୍ପାରିକ ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ।

ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭ ହାର

2.9 ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର ହେଉଛି ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତିର ମୋଟ ନିବେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ(ପିଭି)ର ଶତକଡା। 2014-15ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଲାଭ/କ୍ଷତି[14]ର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ଥିତି ଚାର୍ଟ 2.2ରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି:

ଚାର୍ଟ 2.2: ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଉପାର୍ଜିତ ଲାଭ/କ୍ଷତି

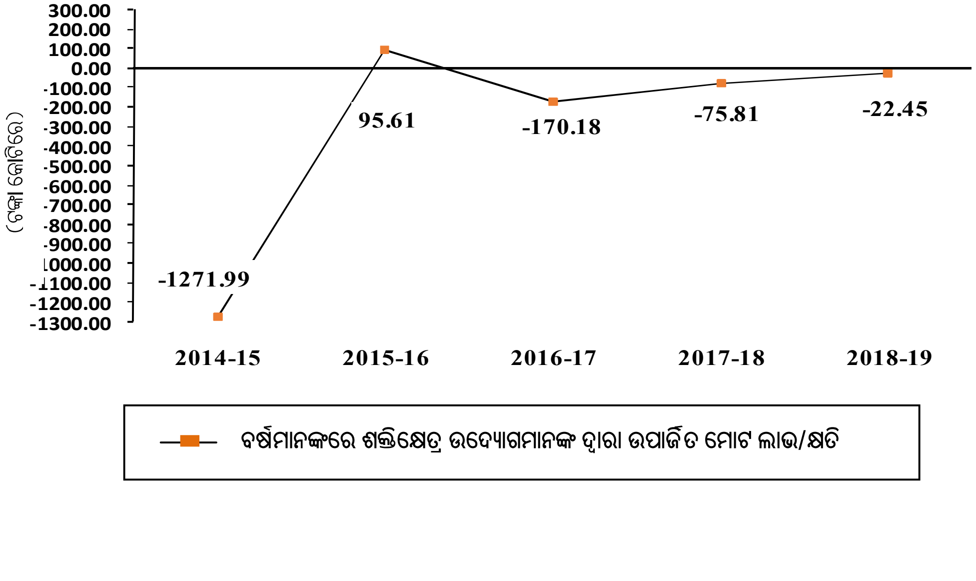

ଏହି ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି 2014-15 ରେ 1,271.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ତୁଳନାରେ 2018-19ରେ 22.45 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା। 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସର୍ବଶେଷ ଚୂଡାନ୍ତ

[14] ସଂପୃକ୍ତ ବର୍ଷଗୁଡିକରେ ସର୍ବଶେଷ ଚୂଡାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା।

ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ, ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି ପିଏସ୍ୟୁ 178.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ, ତିନୋଟି ପିଏସ୍ୟୁରେ 200.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତିନୋଟି ପିଏସ୍ୟୁ[15] ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଲାଭକାରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କ୍ଷତିକାରୀ ପିଏସ୍ୟୁ ଥିଲା ସେମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ/ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ (ପରିଶିଷ୍ଟ-1)।

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲାଭକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (144.39 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (19.80 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (4.79 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଥିବାବେଳେ ଗ୍ରୀଡ୍କୋ ଲିମିଟେଡ୍ 197.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିଥିଲା।

(କ) ନିବେଶର ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର

2.10 ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାରର ଗଣନା ଏହି ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକରେ ଓଡିଶା ସରକାର, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶ ହୋଇଥିବା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ଓ ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସବ୍ସିଡିରେ ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ମିଶାଇ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଅଂଶଧନ/ସୁଧଯୁକ୍ତ ଋଣରେ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣକୁ ବିଯୁକ୍ତ କରି ଏବଂ ବିନିବେଶକୁ ବିଚାରକରି କରାଯାଇଛି।

ଏହି ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍ୟୁଗୁଡିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଓଡିଶା ସରକାର, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ନିବେଶ 16,845.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 4,048.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, 11,354.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ (15,403.27 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 1,441.86 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସବ୍ସିଡି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା। ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ ମଧ୍ୟରୁ, 1112.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରୁ 766.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରେ ସୁଧଯୁକ୍ତ ଋଣରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହିପରି 346.44 କୋଟି (1112.64 କୋଟି – 766.20 କୋଟି) ଟଙ୍କାର କେବଳ ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣକୁ ବିଚାର କରି, ଓଡିଶା ସରକାର, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଏହି ନଅଟି ପିଏସ୍ୟୁରେ ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟରେ ନିବେଶ 5,836.97 କୋଟି (4,048.67 କୋଟି + 346.44 କୋଟି + 1,441.86 କୋଟି) ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

2014-15ରୁ 2018-19 ଅବଧି ପାଇଁ ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.6: ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବ୍ସିଡି ଆକାରରେ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିବେଶର ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ *(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)*	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବ୍ସିଡି ଆକାରରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିବେଶର ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ *(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)*	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବ୍ସିଡି ଆକାରରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିବେଶର ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ *(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)*	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବ୍ସିଡି ଆକାରରେ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ନିବେଶର ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ *(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)*	ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ ରୋଜଗାର/ କ୍ଷତି[16] *(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)*	ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର (ଶତକଡାରେ)
2014-15	2904.98	0.00	572.19	3477.17	-1271.99	-36.58
2015-16	3454.63	2.98	572.67	4030.28	95.61	2.37
2016-17	3578.53	2.98	612.67	4194.18	-170.18	-4.06
2017-18	4268.57	2.98	1446.86	5718.41	-75.81	-1.33
2018-19	4367.50	21.54	1447.93	5836.97	-22.45	-0.38

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଂକଳିତ)

---

15 ତିନୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ଜେଡ୍କଲ ସେଲ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଜିଏସ୍‌ପିସିଏଲ୍) ପ୍ରଶାସନିକ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେତୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ଉପରେ ସୁଧରୁ ଲାଭ ହାସଲ କରିଥିଲା।

16 ସମ୍ପୃକ୍ତ ବର୍ଷଗୁଡିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ।

2018-19ରେ ନଅଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭ ହାର ନକରାତ୍ମକ ଥିଲା। ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧିରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଭାରି କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରର ସାମଗ୍ରିକ କ୍ଷତିରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା।

(ଖ) ନିବେଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର

2.11 ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଲାଭର ପାରମ୍ପରିକ ଗଣନା ଅର୍ଥର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରେ। ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍ ଓ ଗଣନା କରିବା ହେଉଛି ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍‌ର ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ। ଅବଶ୍ୟ, ଆଠଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ 2015-16 ରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଉପରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଲାଭ ପାଇଥିଲେ। ତେଣୁ, କେବଳ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ଲାଭ ଗଣନା କରାଯାଇ ପାରିଥିଲା।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକରେ ନିବେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁମାନ ଆଧାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା:

- ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ନିବେଶ ମୂଲ୍ୟରୁ ବିନିବେଶ ମୂଲ୍ୟକୁ ବାଦ ଦେଇ ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ଓ ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସବ୍‌ସିଡି ଆକାରରେ ଉପଲବ୍ଧ ପାଣ୍ଠିକୁ ନିବେଶ ଭାବେ ଧରି ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭରର ହାର ହିସାବ କରାଯାଇଛି। ପୁନଶ୍ଚ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସୁଧଯୁକ୍ତ ଋଣରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ, ରୂପାନ୍ତରିତ ଋଣର ପରିମାଣ ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣରୁ ଫେଡା ଯାଇଥାଏ।
- ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଋଣ ଉପରେ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର[17]କୁ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ହାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣକରି ନିବେଶର ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଲ୍ୟ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା। କାରଣ ସେହି ସୁଧ ହାରଗୁଡିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ନିବେଶରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ଏବଂ ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭ ଉପରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ହାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ।

2.12 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ, ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥା ପରିଚାଳନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସବ୍‌ସିଡି ଆକାରରେ ନିବେଶର ସ୍ଥିତି **ପରିଶିଷ୍ଟ-2**ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଅଛି।

ସେହିପରି ଭାବରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ନିବେଶର ପିଭି 22,425.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଲ୍ୟରେ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆର୍‌ଓଆର୍‌ଆର୍ ସାରଣୀ 2.7ରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.7: ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବସିଡି ଆକାରରେ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିବେଶ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଅନୁଦାନ, ସବସିଡି ଆକାରରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିବେଶ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବସିଡି ଆକାରରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିବେଶ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ସୁଧମୁକ୍ତ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, ସବସିଡି ଆକାରରେ ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ମୋଟ୍ ନିବେଶ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ମୋଟ୍ ନିବେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ	ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ୍ ଆୟ/ କ୍ଷତି[18]	ଐତିହାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ମୋଟ୍ ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର (ଶତକଡା)	ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାର କରି ମୋଟ୍ ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର (ଶତକଡା)
2015-16	3,454.63	2.98	572.67	4,030.28	16,281.08	95.61	2.37	0.59

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

17 ସରକାରୀ ଋଣ ଉପରେ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର ସମ୍ପୃକ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତର ସିଏଜିଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ (ଓଡିଶା ସରକାର) ପ୍ରତିବେଦନରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର = ସୁଧ ଦେୟ/ [(ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ଦାୟିତ୍ୱ ପରିଣାମ + ଚଳିତ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ଦାୟିତ୍ୱ ପରିମାଣ)/2]*100।

18 ସମ୍ପୃକ୍ତ ବର୍ଷ ଗୁଡିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ।

ସାରଣୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ୍ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ପ୍ରକୃତ ଲାଭର ହାର ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା (2015-16ରେ 0.60 ପ୍ରତିଶତ) ଯେତେବେଳେ ଆଠଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଲାଭ କରିଥିଲେ।

2014-15, 2016-17 ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷରେ ଆଠଟି କମ୍ପାନୀର ମୋଟ୍ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2018-19 ରେ ନଅଟି କମ୍ପାନୀର ମୋଟ୍ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ଉପଯୁକ୍ତ ମାପ ହେଉଛି ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟର କ୍ଷୟ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟର କ୍ଷୟକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.13 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟର ଅବକ୍ଷୟ

2.13 ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀର ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକାର ସମଷ୍ଟି ବିଯୁକ୍ତ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି ଏବଂ ସ୍ଥଗିତ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ। ମୂଳତଃ ଏହା ଏକ ମାପ ଅଟେ ଯାହା ଏକ ସଂସ୍ଥା ମାଲିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ମୂଲ୍ୟବାନ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥାଏ। ଏକ ନକରାତ୍ମକ ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ସୁଚାଇଥାଏ ଯେ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି ଏବଂ ସ୍ଥଗିତ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଛି।

2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଯଥା ହୋଲଡିଂ ଏବଂ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ସେମାନଙ୍କର ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ/କ୍ଷତି ଏବଂ ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.8: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ସଂଖ୍ୟା	ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ	ବଳକା	ଏକତ୍ରୀକୃତ	ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7=3+4+5-6***
2014-15	8	1988.11	316.86	1431.78	3359.23	377.52
2015-16	8	2337.44	328.16	1411.99	3468.03	609.56
2016-17	8	2434.44	341.68	1417.08	3830.72	362.48
2017-18	8	3948.67	355.96	1927.93	4469.84	1762.72
2018-19	9	4048.67	377.42	2064.99	4443.12	2047.96

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା (-3,853.75 କୋଟି ଟଙ୍କା)।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2014-19 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଚାରୋଟି[19] ହୋଲଡିଂ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଲଗାଇ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ତଥାପି, ପ୍ରଚୁର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି 2014-15 ରେ 1,920.21 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2018-19 ରେ 2,382.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା।

ଲାଭାଂଶ ବଣ୍ଟନ

2.14 ରାଜ୍ୟ ସରକାର (ଡିସେମ୍ବର 2011)ରେ ଲାଭାଂଶ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସମସ୍ତ ଲାଭ କରୁଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନର 20 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ଟିକସ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 20 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ଅଧିକ ତାହା ବାର୍ଷିକ ଲାଭାଂଶ ଦେବାର ଥିଲା। ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ଟିକସ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 30 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀ

---

[19] ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍।

ସମୟରେ, ଜିଓଓ ସମସ୍ତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ (ଫେବୃୟାରୀ 2016) ନୀତି ଜାରି କରିଥିଲେ। ଚରୋଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଲାଭାଂଶ ବଣ୍ଟନ ଯେଉଁଠାରେ ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ସାରଣୀ 2.9ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.9: 2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଚରୋଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁର ଲାଭାଂଶ ବଣ୍ଟନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ମୋଟ୍ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଯେଉଁଥିରେ ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ନିବେଶ ହୋଇଥିଲା		ଯେଉଁ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ		ଯେଉଁ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା/ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ		ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ହାର (ଶତକଡା)
	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ନିବେଶ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ନିବେଶ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା/ ପ୍ରଦାନ	
1	2	3	4	5	6	7	8=7/5*100
2014-15	4	1469.59	3	892.88	2	18.89	2.12
2015-16	4	1818.44	3	1241.73	2	23.43	1.89
2016-17	4	1875.44	3	1298.73	2	41.19	3.17
2017-18	4	2555.48	3	1978.77	2	35.92	1.82
2018-19	4	2654.41	3	2077.70	1	18.65	0.90

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ଲାଭ କରିଥିଲେ। 2018-19ରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ (ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍) ଜିଓଓକୁ ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା/ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା।

2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଲାଭାଂଶ ବଣ୍ଟନ ଅନୁପାତ ନାମମାତ୍ର ଥିଲା ଯାହାକି 0.90 ପ୍ରତିଶତରୁ 3.17 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ନିବେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଲାଭାଂଶ ବଣ୍ଟନ ଅନୁପାତ 2014-15ରେ 2.12 ପ୍ରତିଶତରୁ 2018-19ରେ 0.90 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା।

ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ

2.15 ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ (ଆର୍‌ଓଇ) ହେଉଛି ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ଏକ ମାପ ଯାହା କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେତେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ତାହା ଆକଳନ କରିଥାଏ। କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ପାଣ୍ଠି ଦ୍ୱାରା ନିଟ୍ ଆୟ (ଅର୍ଥାତ୍ ଟିକସ ପରେ ନିଟ୍ ଲାଭ) ବିଭାଜନ କରି ଏହା ହିସାବ କରାଯାଏ ଏବଂ ଶତକଡା ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ।

ଏକ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀଦାର ପାଣ୍ଠି ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଏବଂ ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣରୁ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି ଏବଂ ସ୍ଥଗିତ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଯୁକ୍ତ କରି ଗଣନା କରାଯାଏ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ହେଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଋଣ ପରିଶୋଧ ହେଲେ କମ୍ପାନୀର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ବାକି ରହିବ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ। ଏକ ସକରାତ୍ମକ ଅଂଶୀଦାର ପାଣ୍ଠିରୁ ଜଣାପଡେ ଯେ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବାକୁ କମ୍ପାନୀର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଛି ଯେଉଁ ସ୍ଥଳରେ ନକରାତ୍ମକ ଅଂଶୀଦାର ପାଣ୍ଠିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ଠାରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଧିକ ଅଟେ।

ଆରଓଇ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକ ଯେଉଁଥିରେ ହୋଲଡିଂ ଏବଂସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ତାହା ଉପରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.10: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ଆରଓଇ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

	ବର୍ଷ	ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ନିଟ୍ ଲାଭ/କ୍ଷତି	ଅଂଶୀଦାରର ପାଣ୍ଠି	ଆରଓଇ ଶତକଡା
	1	*2*	*3*	*4*	*5=3*100/4*
ଲାଭ ରୋଜଗାର	2014-15	4	193.56	2784.71	6.95
	2015-16	3	233.29	3103.97	7.52
	2016-17	5	237.28	3518.52	6.74
	2017-18	5	124.75	5322.62	2.34
	2018-19	5	178.34	5607.09	3.18
କ୍ଷତି ସହିବା	2014-15	2	-1465.55	-2407.20	-
	2015-16	4	-137.68	-2494.42	-
	2016-17	2	-407.46	-3156.05	-
	2017-18	2	-200.56	-3559.91	-
	2018-19	3	-200.79	-3559.14	-
ମୋଟ୍	2014-15	6	-1271.99	377.51	-336.94
	2015-16	7	95.61	609.55	15.69
	2016-17	7	-170.18	362.47	-46.95
	2017-18[&]	7	-75.81	1762.71	-4.30
	2018-19[#]	8	-22.45	2047.95	-1.10

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

& *କେବିପିଏନ୍‌ପିଏଲ୍ ଏବଂ ଓଟିପିସିଏଲ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ। ଓଟିପିସିଏଲ୍ ତଥାପି, 2017-18 ବର୍ଷରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା।*

କେବିପିଏନ୍‌ପିଏଲ୍, ଓଟିପିସିଏଲ୍ ଏବଂ ଜେଏସ୍ ପିସିଏଲ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ। ଓଟିପିସିଏଲ୍ ତଥାପି, 2018-19 ବର୍ଷରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜେଏସ୍ ପିସିଏଲ୍, 2018-19 ବର୍ଷରେ କ୍ଷତି କରିଥିଲା। କେବିପିଏନ୍‌ଏଲ୍, 2018-19 ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି ସହି ନଥିଲା।

ଉଭୟ ନିଟ୍ ଲାଭ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ପାଣ୍ଠି ନକାରାତ୍ମକ ଥିବାରୁ, କ୍ଷତି କରୁଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଆର୍‌ଓଇ ଗଣନା କରାଯାଇନଥିଲା। ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ଆର୍‌ଓଇ ଅତ୍ୟଧିକ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଧାରା ଦେଖାଇଛି। ଏହା 2015-16 ରେ 15.69 ପ୍ରତିଶତରେ ସକରାତ୍ମକ ଥିଲା। ଅବଶ୍ୟ, ଏହା 2014-15, 2016-17, 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ରେ (-) 1.10 ପ୍ରତିଶତ ରୁ (-) 336.94 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନକରାତ୍ମକ ହୋଇଗଲା। ଏହି ନକରାତ୍ମକ ଆର୍‌ଓଇର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଏହି ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିପୁଳ କ୍ଷତି।

ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଲାଭ

2.16 ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଲାଭ (ଆର୍‌ଓସିଇ) ହେଉଛି ଏକ ଅନୁପାତ ଯାହାକି ଏକ କମ୍ପାନୀର ଲାଭ ଏବଂ ଏହାର ପୁଞ୍ଜି ନିୟୋଜନର ଦକ୍ଷତା ମାପ କରିଥାଏ।

ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି[20] ଦ୍ୱାରା ସୁଧ ଏବଂ ଟିକସ ପୂର୍ବରୁ ଏକ କମ୍ପାନୀର ଆୟ(ଇବିଆଇଟି)କୁ ଭାଗ କରି ଆରଓସିଇ ଗଣନା କରାଯାଏ। 2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗର ଆରଓସିଇର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

[20] ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି = ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି + ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା + ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣ – ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି – ସ୍ଥଗିତ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ । ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ସଦ୍ୟତମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଟେ ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

ସାରଣୀ 2.11: ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଲାଭ

(ଲାଭ କୋଟିରେ)

	ବର୍ଷ	ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	ଇବିଆଇଟି	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	ଆରଓସିଇ ଶତକଡା
	1	*2*	*3*	*4*	*5=3*100/4*
ଲାଭ ଦାୟୀ	2014-15	4	426.47	5647.11	7.55
	2015-16	3	582.75	6742.64	8.64
	2016-17	5	649.78	7297.45	8.90
	2017-18	5	306.74	12458.00	2.46
	2018-19	5	413.19	12708.32	3.25
କ୍ଷତିକାରୀ	2014-15	2	-210.32	-151.73	-
	2015-16	4	390.56	493.03	79.22
	2016-17	2	114.63	460.70	24.88
	2017-18	2	302.82	693.46	43.67
	2018-19	3	302.59	694.23	43.59
ମୋଟ୍	2014-15	6	216.15	5495.38	3.93
	2015-16	7	973.31	7235.67	13.45
	2016-17	7	764.41	7758.15	9.85
	2017-18[&]	7	609.56	13151.46	4.63
	2018-19[#]	8	715.78	13402.55	5.34

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

& *କେବିପିଏନ୍‌ପିଏଲ୍, ଓଟିପିସିଏଲ୍ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ। ଓଟିପିସିଏଲ୍ ତଥାପି, 2017-18 ବର୍ଷରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା।*

କେବିପିଏନ୍‌ପିଏଲ୍, ଓଟିପିସିଏଲ୍ ଏବଂ ଜେଏସ୍ ପିସିଏଲ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ। ଓଟିପିସିଏଲ୍ ତଥାପି, 2018-19 ବର୍ଷରେ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜେଏସ୍‌ପିସିଏଲ୍, 2018-19 ବର୍ଷରେ କ୍ଷତି କରିଥିଲା। କେବିପିଏନ୍‌ଏଲ୍, 2018-19 ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି ସହି ନଥିଲା।

2018-19 ବର୍ଷରେ, ଆଠଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି କ୍ଷତି କରିଥିଲେ। ଏହି କ୍ଷତି କରୁଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଏବଂ ଇବିଆଇଟି ସକରାତ୍ମକ ଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍‌ଓସିଇ ଶତକଡା 43.59 ଥିଲା। ଇବିଆଇଟି ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକର ଆରଓସିଇ 2017-18 ରେ 4.63 ଶତକଡା ରୁ 2018-19 ରେ 5.34 ଶତକଡାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା।

କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣର ବିଶ୍ଳେଷଣ

2.17 କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକ ଯାହାକି 2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଲିଭରେଜ୍[21] ନେଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାର, ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକୁ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ସେହି କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା। ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ଏବଂ ଋଣ କାରବାର ଅନୁପାତ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ।

ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ

2.18 ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ବକେୟା ଋଣ ଉପରେ ସୁଧ ଦେବାର କ୍ଷମତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ସମାନ ସମୟର ସୁଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ସୁଧ ଏବଂ ଟିକସ (ଇବିଆଇଟି) ପୂର୍ବରୁ କମ୍ପାନୀର ଆୟକୁ ଭାଗ କରି ଗଣନା କରାଯାଏ। ଅନୁପାତ କମ୍ ହେଲେ କମ୍ପାନୀର ଋଣ ଉପରେ ସୁଧ ଦେବାର କ୍ଷମତା କମ୍ ଅଟେ। "1" ତଳେ ଥିବା ଏକ ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ସୂଚାଇଥାଏ ଯେ କମ୍ପାନୀ ସୁଧ ବାବଦରେ ଏହାର ଖର୍ଚ୍ଚ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆୟ କରୁନାହିଁ। ସେହି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରର କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକରେ ଯାହାର 2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ସୁଧ ଭାର ଥିଲା ତାହାର ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

---

21 ଲିଭରେଜ୍‌ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇଁ ଏକ ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଋଣର ପରିମାଣ।

ସାରଣୀ 2.12: ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ

ବର୍ଷ	ସୁଧ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସୁଧ ଏବଂ କର ପୂର୍ବରୁ ଆୟ (ଇବିଆଇଟି) (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସରକାର ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରୁ ଋଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	1 ରୁ ଅଧିକ ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ଥିବା କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା	1 ରୁ କମ୍ ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ଥିବା କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟ	କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା ଯାହାର ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ହିସାବ କରାଯାଇ ନଥିଲା[22]
2014-15	567.78	216.15	4	2	1	1
2015-16	718.09	973.31	5	4	1	-
2016-17	810.23	764.41	5	4	1	-
2017-18	646.91	609.56	5	3	1	1[23]
2018-19	644.14	715.78	5	4	1	-

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରୁ ଅଧିକ ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ଥିବା ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ରୁ ଚାରି ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା।

ଋଣ କାରବାର ଅନୁପାତ

2.19 ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରର କାରବାରରେ ବାର୍ଷିକ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ହାରରେ 3.05 ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି ଏବଂ ଋଣର ବାର୍ଷିକ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ଅଭିବୃଦ୍ଧି 15.36 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଋଣ କାରବାର ଅନୁପାତ 2014-15ରେ 0.64 ରୁ 2018-19 ରେ 1.18 କୁ ଅବନତି ଘଟିଛି ଯାହାକି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 2.13: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ଋଣ କାରବାର ଅନୁପାତ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
ସରକାର/ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଋଣ	5117.87	6626.12	7395.68	11388.75	11354.60
କାରବାର	8003.66	8325.75	8530.83	9601.63	9641.40
ଋଣ କାରବାର ଅନୁପାତ	0.64:1	0.80:1	0.87:1	1.19:1	1.18:1

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ସଙ୍କଳିତ)

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକର ହିସାବ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ

2.20 ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ, ପାଞ୍ଚଟି କମ୍ପାନୀ 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ସମୀକ୍ଷିତ ହିସାବ 1 ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ। ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ହିସାବର ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା। ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ସମୀକ୍ଷିତ ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ସୂଚାଇ ଦେଇଛି ଯେ ହିସାବ ଗୁଡିକର ଗୁଣବତ୍ତାରେ କିଛି ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ। 2016-19 ହିସାବ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରେ ଅଟେ:

22 ସୁଧ ଭରଣ ଅନୁପାତ ହିସାବ କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ ବର୍ଷର ସୁଧ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ହୋଇଥିଲା।

23 ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଏବଂ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍।

ସାରଣୀ 2.14: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀଗୁଡିକ ଉପରେ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2016-17		2017-18		2018-19	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	1	0.48	4	417.12	2	43.54
2.	ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି	1	15.85	2	39.03	1	17.43
3.	କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି	1	221.47	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ
4.	କ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ	0	0	0	0	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ
5.	ବସ୍ତୁଗତ ତଥ୍ୟ ଗୁଡିକର ପ୍ରକାଶ ନକରିବା	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	1	6.00	1	2.42
6.	ବର୍ଗୀକରଣର ତ୍ରୁଟି	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ	କିଛି ନାହିଁ

(ଉତ୍ସ: ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ/ ସି ଏଜିଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ସଂକଳିତ)

2018-19 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ହିସାବ ପାଇଁ ମନ୍ତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। କମ୍ପାନୀ ଗୁଡିକରେ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ (ଏଏସ୍)ର ଅନୁପାଳନ ନିମ୍ନମାନର ହୋଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁର ଗୋଟିଏ ହିସାବରେ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ (ଆଏଏସ୍) ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିବାର ପାଞ୍ଚଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା।

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଚ୍ଛେଦ

2.21 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଭାଗ-I ପାଇଁ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ସଚିବଙ୍କୁ ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଦୁଇଟି ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା। ଉଭୟ ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ତର ଗୁଡିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡିକର ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି 222.10 କୋଟି ଟଙ୍କା।

ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରଦିବେଦନ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ

2.22 ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ହେଉଛି ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚର ଫଳାଫଳ। ତେଣୁ, ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିବେ। ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଓଡିଶା ସରକାର ସମସ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି (ଡିସେମ୍ବର 1993) କରିଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତର ସିଏଜିଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ/କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷାଗୁଡିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ/ଉତ୍ତର ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ କମିଟି (କୋପୁ)ର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମାଟ୍‌ରେ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବେ। ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 12ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ/କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ବାକି ଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019)। ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ -2.15: ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍ୟୁ ଉପରେ ବାକିଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ (30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା)

ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ (ପିଏସ୍ୟୁ)	ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ	ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା (ପିଏ) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ		ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା/ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା ଯାହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା	
		ପିଏ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପିଏ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ
2013-14	24 ଅଗଷ୍ଟ 2015	0	3	0	3
2014-15	26 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016	1	1	1	1
2015-16	16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017	0	3	0	3
2016-17	26 ମାର୍ଚ୍ଚ 2018	0	4	0	4
ମୋଟ୍	--	**1**	**11**	**1**	**11**

(ଉତ୍ସ: ଏଜି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ଡାଟାବେସ୍)

କୋପୁ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଆଲୋଚନା

2.23 ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଯାହା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ପିଏସ୍ୟୁ)ରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା ଏବଂ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା କୋପୁ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ତାହାର ବିବରଣୀ:

ସାରଣୀ 2.16: ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା/ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଯାହା 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା

ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଅବଧି	ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା/ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା			
	ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା		ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
	ପିଏ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପିଏ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ
2008-09	1	5.5	0	5.5
2009-10	1	5	0	5
2010-11	0	1	0	1
2011-12	1	6	1	6
2012-13	1	3	1	3
2013-14	0	3	0	0
2014-15	1	1	0	0
2015-16	0	3	0	0
2016-17	0	4	0	0
ମୋଟ୍	**5**	**31.5**	**2**	**20.5**

(ଉତ୍ସ: ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ଡାଟାବେସ୍)

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତିକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବୈଠକରେ (ଜୁନ୍ 2018) ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ବକେୟା ଥିବା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡିକ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା। 2018-19ରେ, କୋପୁ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍ୟୁ ସହିତ ଜଡିତ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର କୌଣସି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିନଥିଲେ।

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି (କୋପୁ) ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପାଳନ

2.24 ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଟିପ୍ପଣୀ (ଏଟିଏନ୍) ବିଚାରାଧୀନ ନଥିଲା।